

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 3Csp/40/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5918201315
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2019:5918201315.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Renátou Krajčiovou v spore žalobcu: Z. N., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom I. XXXX/X, V., zast. JUDr. Vladimírom Sidorom, advokátom, AK Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava - Staré Mesto, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516, so sídlom Kubíniho 16, 811 04 Bratislava, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 500,- Eur

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- eur do 3 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku.

II. Súd p r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania r o z h o d n e súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku rozhodnutím vydaným súdnym úradníkom.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 13.7.2018 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu primerané finančné zadostučinenie vo výške 500,- EUR. Žalobca uviedol, že uzatvoril dňa 30.03.2012 so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. 850001093, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 1.500,- Eur, ktorý sa žalobca zaviazal splácať v 36 mesačných splátkach po 85,15 Eur, pri dojednanej ročnej úrokovej sadzbe 70 % a RPMN 65,93 %. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný vrátiť bola 3.496,32 Eur. Keďže medzi stranami sporu nedošlo na základe predsporovej výzvy žalobcu k mimosúdnej dohode, domáhal sa žalobca ochrany svojich práv na príslušnom súde. Krajský súd Žilina potvrdil rozsudkom zo dňa 30.01.2018, sp. zn. 5Co/369/2017, rozsudok Okresného súdu Ružomberok zo dňa 14.09.2017, sp. zn. 3Csp/59/2017, ktorým žalobe žalobcu vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 2.637,96 EUR s 5% úrokom z omeškania ročne od 03.02.2017 do zaplatenia, vrátane zaplatenia trov právneho zastúpenia v rozsahu 100%. Súd v rámci predmetnej zmluvy zistil najmä nasledovné nedostatky: nesprávna RPMN, termín konečnej splatnosti, neplatne dojednanie výšky úrokovej sadzby, neprijateľná zmluvná podmienka - dohoda o zrážkach zo mzdy, nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu. Na základe týchto nedostatkov bolo právoplatne rozhodnuté, že Zmluva a úver z nej vyplývajúci sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, čo znamenalo, že spotrebiteľ bol povinný veriteľovi vrátiť len istinu úveru; platby prevyšujúce istinu úveru tak predstavovali bezdôvodné obohatenie, ktoré bol žalovaný povinný žalobcovi vydať. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.02.2018. Podľa ustanovenia § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Žalobca má za to, že sú dané všetky podmienky na

priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa citovaného ustanovenia. Vo veci totiž existuje 1. porušenie povinnosti veriteľom, ktorú povinnosť mu ukladá zákon č. 129/2010 Z.z.; konkrétne sa jednalo o neuvedenie obligatórnych náležitostí do zmluvy o spotrebiteľskom úvere a v dôsledku toho nedostatočné, resp. zavádzajúce informovanie spotrebiteľa o podmienkach poskytovaného úveru, 2. spotrebiteľ (žalobca) úspešne uplatnil na súde porušenie predmetných povinností, keďže o nich bolo právoplatne (v prospech spotrebiteľa) rozhodnuté rozsudkom, 3. príčinná súvislosť, pretože spotrebiteľ bol v predmetnom konaní úspešný práve v dôsledku toho, že veriteľ (žalovaný) porušil právne predpisy a vyhotovil zmluvu v rozpore s výslovným znením právnej úpravy. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Uviedol, že v tomto prípade však možno konštatovať, že škoda spotrebiteľovi nie len hrozila (čo už samo o sebe je postačujúce na priznanie finančného zadosťučinenia) ale reálne aj vznikla. Pri čestnom a odbornom postupe žalovaného pri vyhotovovaní zmluvy, by majetkové práva spotrebiteľa neboli ohrozené a nebolo by do nich zasiahnuté. Je pravdou, že veriteľovi patrí a mala by patriť odplata za poskytnutý úver, avšak iba v prípade splnenia podmienky, že sám neporuší kogentné ustanovenia zákona upravujúce postup poskytovania úverov. Ak veriteľ postupuje v rozpore so zákonom a spotrebiteľ je tak objektívne uvedený do omylu v otázkach podstatných pre posúdenie obsahu, resp. rozsahu jeho záväzku, veriteľ tak bez právneho dôvodu ohrozuje jeho majetok a v končnom dôsledku do neho aj priamo zasahuje (ak je úver poskytnutý). Zásah do práv a majetkovej sféry žalobcu je pritom zrejmý z toho, že najskôr bol zo strany žalovaného zavedený (nepravdivo informovaný) o podmienkach úveru, následne bol nútený plniť na účet žalovaného prostriedky na ktoré zo zákona nemal žalovaný nárok a napokon bol žalobca nútený podstúpiť súdne konanie za účelom ochrany svojich práv, keďže žalovaný sa aj napriek svojmu nezákonnému postupu odmietol akýmkoľvek spôsobom mimosúdne dohodnúť. Výšku primeraného finančného zadosťučinenia žalobca vyčísluje na sumu 500,- EUR. Úver bol poskytnutý vo výške 1.277,05,- EUR, žalobca nad rámec istiny stihol zaplatiť čiastku viac ako 3.000,- EUR; teda v tejto výške boli zároveň ohrozené majetková práva žalobcu. Preto žalobca považuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia, 500- EUR za primeranú na to, aby pre spotrebiteľa predstavovala dostatočnú náhradu za diskomfort z dôvodu, že spotrebiteľ bol nútený domáhať sa ochrany práv na súde (aby tak naďalej neznižoval svoj majetok na úkor žalovaného, ktorý postupoval v rozpore so zákonom) a zároveň táto výška finančného zadosťučinenia bude v dostatočnej miere plniť aj odradzovaciu funkciu pre prípadné budúce porušenie práv zo strany žalovaného.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 3.9.2018 uviedol, že rozhodnutia, na ktoré žalobca odkazuje, nie sú rozhodnutiami o porušení ustanovení určených na ochranu spotrebiteľa. Neexistenciu uvedeného nároku je predovšetkým možné vyvodiť z toho, že rozhodnutie v konaní sp.zn. 3Csp/59/2017 nekonštatuje a neurčuje porušenie povinnosti žalovaného ustanovenej právnym predpisom na ochranu spotrebiteľa. Predpoklad uvedený v zákone, cit. „úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi“ vyžaduje rozhodnutie vo výroku súdu, v ktorom sa uvedené konštatuje. Ak v konaní 3Csp/59/2017 sa konštatuje, že úver poskytnutý žalobcovi je bezúročný, potom táto skutočnosť už samotná predstavuje dostatočnú mieru ochrany postavenia žalobcu ako spotrebiteľa. Z podanej žaloby nevyplývajú ďalej žiadne také skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia ako spôsobu zavŕšenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automatický, naopak, vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Žalovaný poukázal tiež na to, že žalobca si pred Okresným súdom Ružomberok uplatňuje v konaní 9Csp/40/2018 požiadavku na zaplatenie finančného zadosťučinenia v sume 500,- Eur. Právna úprava uvedená v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., nezakladá právo na finančné zadosťučinenie v takom počte, v akom žalobca - spotrebiteľ podá žaloby na súd. Ak spotrebiteľ prostredníctvom svojho zástupcu rozdelí svoje požiadavky do viacerých konaní (z dôvodov, ktoré nemajú objektívny vecný dôvod), potom nie je dôvod tvrdiť a postupovať tak, že by finančné zadosťučinenie malo byť priznávané opakovane v rovnakom počte, ako počet pôvodných žalôb. Žalovaný tvrdí, že žalobca si už uplatnil nárok na finančné zadosťučinenie, a to v konaní vedenom pod sp.zn. 9Csp/40/2018. Ak v tomto konaní vymedzil, že ho uplatňuje len s jedným konkrétnym konaním, jasne tým vymedzil aj to, že si ho v súvislosti s iným, ním pôvodne vedeným konaním, neuplatňuje a považuje ho za postačujúce. Podľa rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 11Co/159/2015, kde súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že z hypotézy § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré priznáva spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá, jednoznačne vyplýva podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanoveného zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi spotrebiteľom. Účelom a zmyslom

citovaného ustanovenia je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný. Rozsah ochrany práv žalobcu vyplývajúci z označených súdnych rozhodnutí v dostatočnom rozsahu a miere by splňal aj účel vyplývajúci z § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a vzhľadom na tieto okolnosti nie je dôvod uplatňovať primerané zadosťučinenie. Žalobca sa podľa rozsudku žiadneho pojednávania nezúčastňoval, rovnako netvrdil a rovnako ani teraz neuvádza, že pociťoval ujmu či diskomfort spojený s podaním žaloby. Žalobca bol odškodnený v rámci úhrady úrokov z omeškania (právna úprava úrok z omeškania považuje za formu náhrady škody, resp. za inštitút, ktorý sa zohľadňuje pri rozhodovaní o náhrade škody). Žalovaný uviedol, že napáda nielen dôvodnosť uplatňovaného nároku na primerané finančné zadosťučinenie čo do jeho základu, ako aj čo do jeho výšky. Podaná žaloba neobsahuje žiadny dôvod alebo spôsob, ktorý by túto sumu odôvodnil. Z podanej žaloby nevyplýva pritom spôsob a ani vecné základy pre určenie požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobcom bližšie nešpecifikovaná suma je zjavne neprimeraná, čo je možné dokumentovať porovnaniami s inými prípadmi nemajetkových újm, ktoré pozná náš právny poriadok. Napríklad v prípade náhrady za bolesť či sťaženie spoločenského uplatnenia suma 500,- Eur zodpovedá 26 bodom, čo predstavuje rovnakú náhradu, ako náhrada niektorých stredne ťažkých zlomenín. Pri zohľadnení skutočností, že žalobca vstupoval opakovane do zmluvných vzťahov, že v pôvodnom konaní bol pasívny a netvrdil žiadnu negatívnu skutočnosť, ktorá by ním uplatňovaný nárok doprevádzala, je požadovaný nárok čo do výšky absolútne neprimeraný. Žalobca sa predsa konania vedeného pod sp.zn. 3Csp/59/2017 nezúčastnil. Žalovaný namieta premlčanie práva na uplatňovanie primeraného finančného zadosťučinenia. Medzi stranami sporu bol zmluvný vzťah uzavretý dňa 30.03. 2012. Ak by mali vzniknúť dôvody, pre ktoré žalobca požaduje zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia a ktoré by mali súvisieť so zmluvným vzťahom súvisiacim zo dňa 30.03.2012, potom vzhľadom na súvislosť uplatňovania nároku a tieto dôvody žalobca uplatňuje právo na zaplatenie finančného zadosťučinenia po uplynutí zákonnej premlčacej doby a žalovaný namieta toto premlčanie. Žalovaný navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a súčasne žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Replika žalobcu: Žalobca uviedol, že v konaní pod sp. zn. 3Csp/59/2017 v pozícii spotrebiteľa pri uplatnení svojho nároku úspešný bol. Úspešnosť žalobcu pri uplatnení práv, ktoré boli poškodené, je daná úspešnosťou v predmetnom spore právoplatnosťou rozhodnutia a jeho obsahom o tom, že zmluva, ktorá bola predmetom konania, skutočne trpí takými vadami, pre ktoré bola prejudiciálne posúdená ako bezúročná a bez poplatkov. Pokiaľ konajúci súd v rámci posúdenia predmetnej úverovej zmluvy určil bezúročnosť a bezpoplatkovosť v dôsledku väd zmluvy (absencie podstatných náležitostí) bolo vo vzťahu k spotrebiteľovi porušených súčasne niekoľko predpisov. Jednak ide o ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý jasne určuje podstatné obsahové náležitosti Zmluvy. Občiansky zákonník definuje, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pričom je zrejmé, že samo o sebe je neprijateľné, aby veriteľ neposkytol zmluvne dohodnuté plnenie, ktoré pri poskytnutí zmluvne dohodnutej sumy kráti o poplatky a úročí i neposkytnuté plnenie a to prostredníctvom zmluvnej podmienky, ktorú sám naformuloval. Nemožno v tejto súvislosti opomenúť ani zákon o ochrane spotrebiteľa, ktorý jednak v ustanovení § 3 definuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách a s poukazom na ustanovenie § 7 nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie. Pri výklade § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. treba akcentovať, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (bez toho, aby ujma nastala alebo čo len hrozila. Zákon č. 250/2007 Z.z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorý môže privodiť ujmu spotrebiteľovi je potrebná určitá intenzita. Účelom a zmyslom citovaného ustanovenia je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný. Žalobca uviedol, že splnil predpoklad hypotézy právnej normy a je potrebné žalobcovi (spotrebiteľovi) v zmysle vyššie citovaného ustanovenia právo na finančné zadosťučinenie priznať. Žalovaný argumentuje, že žalobca bol „odškodnený“ v rámci úhrady úrokov z omeškania. Žaloba, ktorou sa oprávnená osoba domáha primeraného finančného zadosťučinenia sa nazýva žalobou satisfakčnou, pretože primerané zadosťučinenie je nástrojom satisfakcie, ktorej úlohou je vyrovnať narušenú rovnováhu v postavení toho, kto právo spotrebiteľa porušil a dotknutej osoby - spotrebiteľa. Okrem satisfakčnej funkcie má primerané

finančné zadostučinenie aj sankčnú povahu, pretože predstavuje pre toho, kto právo spotrebiteľa porušil finančnú ujmu zodpovedajúcu sume, ktorú musí titulom primeraného finančného zadostučinenia spotrebiteľovi zaplatiť; táto sankčná povaha primeraného finančného zadostučinenia má však vedľajšiu úlohu, pretože primárna je satisfakčná povaha primeraného finančného zadostučinenia. Žalobám ako je tá vo veci samej, žalovaný ako dodávateľ, má jednoduchú možnosť (jej plateniu, prípadne aj iným zodpovednostným následkom) sa v iných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikateľ v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR. Žalovaný napáda (okrem dôvodnosti) i výšku požadovaného primeraného zadostučinenia. Výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods.5 ZOS môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Ak má mať primerané finančné zadostučinenie dostatočne satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň výchovný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa možno prijať argumentáciu, že primerané finančné zadostučinenie sa môže rovnať majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila alebo mu, ako je to v prejednávanej veci do skutočného vydania bezdôvodného obohatenia dodávateľom, bola aj spôsobená. Inštitút primeraného zadostučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Pokiaľ ide o výšku uplatneného primeraného finančného zadostučinenia, podľa rozhodovacej praxe sa výška môže zodpovedať ujme, ktorá reálne spotrebiteľovi hrozila, v danej veci 2.973,64 EUR (zo Zmluvy vyplýva, že žalovaný žalobcovi skutočne poskytol sumu 2.135,36 EUR, pričom požadoval vrátiť v celku sumu 5.109 EUR), pričom žalobca neuplatnil ani polovicu z uvedenej sumy, preto ani námietka žalovaného o neprimeranosti v tejto súvislosti neobstojí. Žalovaný sa síce pokúša prostredníctvom svojej argumentácie presvedčiť súd o tom, že by zadostučinenie nemal platiť a že takáto platba je nespravodlivá. Na druhej strane však rovnaký subjekt (žalovaný) nemal v tisícoch prípadoch pri poskytovaní úverov problém postupovať v rozpore so zákonom a tak, aby získal majetkový prospech aj na úkor fyzických osôb - spotrebiteľov. Ak sa potom v rámci súdneho konania takýto subjekt chce odvolávať na spravodlivosť alebo slušnosť a na to, aby súd na tieto princípy prihliadal, mal žalobca za to, že tieto princípy by mali a mohli byť len v neprospech žalovaného, ktorý svojím konaním porušuje právnu úpravu. Len minimálna časť spotrebiteľov, ktorým žalovaný poskytol nezákonné úvery, sa skutočne aj svojich práv na súde domáha a teda v konečnom dôsledku žalovaný zo svojej praxe porušovania právnej úpravy ťaží nemalé finančné prostriedky. Nepriznanie finančného zadostučinenia ani v takej minimálnej výške, ako sa domáha žalobca v tejto veci, by znamenalo nielen postup v rozpore so zákonom (ktorý výslovne takýto nárok spotrebiteľovi priznáva), ale aj priame podporovanie podnikateľských subjektov v tom, aby aj naďalej porušovali právnu úpravu, keďže "to najhoršie čo by sa mohlo žalovanému stať" by bola povinnosť vrátiť nezákonne získané finančné prostriedky (žiadna sankcia alebo iné plnenie t.j. žiadne finančné zadostučinenie, by totiž podľa žalovaného nemalo byť namieste). Pokiaľ žalovaný poukazuje na konanie pod sp. zn. 9Csp/40/2018 vedené pred Okresným súdom Ružomberok, kde žalobca uplatnil nárok na primerané zadostučinenie, tak predmetom pôvodného konania (sp.zn. 5Csp/51/2017, 5Co/49/2018) bola zmluva o spotrebiteľskom úvere pod iným identifikačným číslom, ktorá bola tiež predmetom samostatného posúdenia a rozhodnutia zo strany súdu, nie je preto s predmetným konaním a uplatnením nároku daný žiadny súvis. Žalobca v konaní pod sp.zn. 9Csp/40/2018 nevymedzil predmet sporu tak, že by uviedol všetky konania, ktoré proti žalovanému viedol, čím by vyjadril vôľu jedným konaním uplatniť svoj nárok na primerané zadostučinenie sumárne v jednom konaní. Je zrejmé, že vzhľadom k tomu, že podmienkou pre uplatnenie nároku na primerané zadostučinenie je úspešné uplatnenie práva na príslušnom súde, teda musia byť kumulatívne splnené podmienky uplatnenia a úspešnosti, pričom úspešnosť je daná právoplatnosťou v zmysle obsahu rozhodnutia o porušení práv spotrebiteľa, je zrejmé, že premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako je konanie právoplatne skončené. Pokiaľ žalovaný poukazuje na dátum uzatvorenia Zmluvy je potrebné uviesť, že žalovaný v priebehu celého konania až do právoplatného skončenia veci tvrdil bezchybnosť zmluvy a popieral akékoľvek porušenia voči spotrebiteľovi, preto poukaz žalovaného na dátum uzatvorenia Zmluvy je bez právnej relevancie. Pokiaľ ide o uplatnenie práva na primerané zadostučinenie, okamih premlčania sa môže odvíjať výhradne od okamihu právoplatnosti rozhodnutia, ktorého obsahom je porušenie.

4. Duplika žalovaného: Žalovaný uviedol, že s poukazom na judikatúru ústavného súdu SR, ako aj rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR sa vyžaduje rozhodnutie (teda autoritatívne vyslovenie porušenia v podobe výroku ako jedinej záväznej a právne relevantnej časti každého rozhodnutia), ktorým spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti. Žalobca si ako spotrebiteľ neuplatňoval v žiadnom súdnom konaní porušenie svojich práv alebo povinností. Túto právnu skutočnosť t. j. predchádzajúce úspešné uplatňovanie práv a povinností, si mylne zamieňa s tým, že medzi účastníkmi konania prebehlo konanie, v ktorom sa rozhodovalo o neprijateľnosti zmluvnej podmienky a povinnosti

vydať bezdôvodné obohatenie. Vyššie uvedenými skutočnosťami deklaruje žalovaný to, že na strane žalobcu nevznikla a ani nemohla vzniknúť žiadna ťažko napravitelná majetková, resp. nemajetková ujma alebo škoda, ktorá by prípadne zakladala premisu o možnosti nároku na finančné zadosťučinenie. Žalobca v podanej žalobe neosvedčil a nepreukázal splnenie zákonnej podmienky podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Neexistenciu uvedeného nároku je predovšetkým možné vyvodiť z toho, že rozhodnutie v danom konaní nekonštatuje a neurčuje porušenie povinnosti žalovaného ustanovenej právnym predpisom na ochranu spotrebiteľa. Žalovaný napáda nielen dôvodnosť uplatňovaného nároku na primerané finančné zadosťučinenie čo do jeho základu, ako aj čo do jeho výšky. Podaná žaloba neobsahuje žiadny relevantný dôvod alebo spôsob, ktorý by túto sumu odôvodnil. Vyššie uvedenými skutočnosťami deklaruje žalovaný to, že na strane žalobcu nevznikla a ani nemohla vzniknúť žiadna majetková, resp. nemajetková ujma alebo škoda, ktorá by prípadne zakladala dôvodnosť nároku na finančné zadosťučinenie.

5. Pojednávania konaného dňa 24.1.2019 sa nezúčastnil žalobca ani jeho právny zástupca, ani žalovaný, ani jeho právny zástupca. Všetci mali doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané. Právny zástupca žalobcu písomným podaním ospravedlnil neúčasť žalobcu a jeho právneho zástupcu na pojednávaní a žiadal konať pojednávanie v ich neprítomnosti. Právny zástupca žalovaného písomným podaním taktiež ospravedlnil neúčasť žalovaného a jeho právneho zástupcu na pojednávaní, vyjadril súhlas s vykonaním pojednávania v ich neprítomnosti. Preto súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu, žalovaného a jeho právneho zástupcu.

6. Súd sa v rámci vykonaného dokazovania oboznámil s obsahom pripojeného spisu tun. súdu sp. zn. 3Csp/59/2017, a to najmä s rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 3Csp/59/2017-87 zo dňa 14.9.2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/369/2017-133 zo dňa 30.1.2018, ako aj s obsahom pripojeného spisu tun. súdu sp. zn. 9Csp/40/2018, a to najmä s návrhom na vydanie platobného rozkazu, s rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 9Csp/40/2018-72 zo dňa 21.11.2018, s odvolaním žalovaného voči rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 21.12.2018, ako aj s obsahom pripojeného spisu tun. súdu sp. zn. 5Csp/51/2017, a to najmä so žalobou v tomto spore, s rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 5Csp/51/2017-58 zo dňa 5.9.2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/49/2018-126 zo dňa 24.4.2018.

7. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Podľa § 3 ods. 5 veta tretia Z.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

8. V tomto konaní domáhal sa žalobca voči žalovanému zaplata sumy 500,- eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia podľa ustanovenia § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v nadväznosti na tvrdenie o porušení povinností ustanovených citovaným zákonom, zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, Občianskym zákonníkom zo strany žalovaného a tvrdenie ú úspešnom uplatnení porušenia týchto povinností na súde. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplývajú nasledovné predpoklady na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia: existencia porušenia povinnosti veriteľom, ktorú povinnosť mu ukladá zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, resp. osobitný predpis, spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie predmetnej povinnosti a napokon existencia príčinnej súvislosti medzi porušením uvedenej povinnosti veriteľom a úspešným uplatnením porušenia uvedenej povinnosti na súde spotrebiteľom. Súd v tomto spore skúmal, či došlo k naplneniu požadovaných zákonných predpokladov.

9. Súd mal v konaní preukázané z pripojeného spisu Okresného súdu Ružomberok sp.zn. 3Csp/59/2017 a zároveň nebolo medzi stranami sporné, že žalobca uzatvoril dňa 30.03.2012 so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. 850001093, na základe ktorej mu žalovaný poskytol úver vo výške 1.500,- Eur, ktorý sa žalobca zaviazal splácať v 36 mesačných splátkach po 85,15 Eur, pri dojednanej ročnej úrokovej sadzbe 70 % a RPMN 65,93 %. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný vrátiť bola 3.496,32 Eur. Keďže medzi stranami sporu nedošlo na základe predsporovej výzvy žalobcu k mimosúdnej dohode, domáhal sa žalobca ochrany svojich práv na príslušnom súde. Konanie bolo vedené na tunajšom súde pod sp.zn.

3Csp 59/2017 - Krajský súd Žilina potvrdil rozsudkom zo dňa 30.01.2018, sp. zn. 5Co/369/2017-133, rozsudok Okresného súdu Ružomberok zo dňa 14.09.2017, sp. zn. 3Csp/59/2017-87, ktorým žalobe žalobcu vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 2.637,96 EUR s 5% úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy od 03.02.2017 do zaplatenia. Súd v rámci predmetnej zmluvy zistil existenciu viacerých porušení zákona, a to najmä § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch: nesprávna RPMN, absencia termínu konečnej splatnosti, ako aj § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka: neplatné dojednanie výšky úrokovej sadzby (odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru), neprijateľná zmluvná podmienka - dohoda o zrážkach zo mzdy, dohoda o poskytovaní služby, nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu. Na základe týchto nedostatkov súd ustálil, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a z tohto dôvodu dospel k záveru, že spotrebiteľ je povinný veriteľovi vrátiť len istinu úveru, pričom platby spotrebiteľa na predmetný spotrebiteľský úver prevyšujúce istinu úveru tak predstavovali bezdôvodné obohatenie. Súd teda vo výroku rozsudku uložil veriteľovi bezdôvodné obohatenie spotrebiteľovi vydať, a to aj s prislúšenstvom - úrokom z omeškania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.02.2018.

10. Vzhľadom na zistený skutkový stav súd má za to, že sú splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa citovaného zákonného ustanovenia. Žalovaný porušil povinnosti ustanovené osobitnými predpismi, konkrétne žalovaný predovšetkým neuviedol obligatórne náležitosti do zmluvy o spotrebiteľskom úvere, neplatne bola dojednaná výška odplaty za poskytnutý spotrebiteľský úver, bola zistená existencia neprijateľných podmienok. Spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie týchto povinností - na základe jeho žaloby podľa § 137 písm. a/ CSP (žaloba na splnenie povinnosti, v tomto prípade o vydanie bezdôvodného obohatenia) po prejednaní sporu bolo o tom právoplatne rozhodnuté rozsudkom tunajšieho súdu v prospech spotrebiteľa.

Je nepochybné, že práve v dôsledku porušenia predmetných povinností veriteľom - nedostatočného, resp. zavádzajúceho informovania spotrebiteľa o podmienkach poskytovaného úveru, došlo zo strany spotrebiteľa k platbám bez právneho dôvodu, resp. z neplatného právneho úkonu, čo predstavovalo nezákonné získanie finančných prostriedkov veriteľom a na základe toho súd priznal spotrebiteľovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Hoci zákon nevyžaduje pri priznaní primeraného finančného zadosťučinenia existenciu ujmy reálne vzniknutej spotrebiteľovi, v tomto prípade je zrejmé, že došlo ku vzniku ujmy u spotrebiteľa - bolo zasiahnuté do jeho majetkovej sféry, a to v rozsahu 2.637,96 eur. Túto sumu prijal veriteľ od spotrebiteľa neoprávnene. Existencia príčinnej súvislosti je nepochybne daná. Súd zohľadnil pri svojom rozhodovaní aktuálnu judikatúru (napr. rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/10/2017, Krajského súdu v Trenčíne sp. 5Co/934/2015, Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/159/2015). Preto súd dospel k záveru, že žaloba je čo do základu dôvodná.

11. K výške uplatneného nároku 500,- eur súd má za to, že zodpovedá zákonnej požiadavke primeranosti. Súd vychádzal pri posudzovaní tejto otázky v prvom rade zo skutočnosti, že na základe uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere vykonal spotrebiteľ úhrady celkom vo výške 4.773, 32 eur, zo strany veriteľa boli poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 1.277,05 eur titulom úveru a vo výške 858,31 eur titulom revolvingu, pričom vzniknutý rozdiel vo výške 2.637,96 eur predstavoval bezdôvodné obohatenie veriteľa a spotrebiteľ musel vyvinúť nezanedbateľné úsilie s cieľom domôcť sa jeho vydania od veriteľa a keďže veriteľ odmietol plniť, nevyhnutnosťou pre spotrebiteľa sa stalo domáhanie sa práva na súde. Konanie na súde kladie na strany sporu požiadavky týkajúce sa vynaloženej energie na zabezpečenie právneho zastúpenia, podanie žaloby, ďalších písomných podaní, resp. prípravu a účasť na pojednávaní, ako aj vynaložených výdavkov v súvislosti so vznikom trov konania. Spotrebiteľ v tomto prípade nemal na výber, a to predovšetkým k výške sumy bezdôvodného obohatenia a odmietavý postoj veriteľa. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že plnil uvedenú sumu veriteľovi na základe uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere v presvedčení, že táto zmluva bola uzavretá v súlade so zákonom a že dohodnuté podmienky úveru zodpovedajú požiadavke zákona. Súd poukazuje najmä na satisfakčnú funkciu finančného zadosťučinenia, t.j. priznanie náhrady za vynaložené úsilie spojené so súdnym konaním, ktoré musel spotrebiteľ podstúpiť, pričom v prípade dodržania všetkých zákonom stanovených povinností zo strany veriteľa pri uzatváraní tejto zmluvy by to potrebné nebolo. Výška finančného zadosťučinenia nedosahuje ani 20% neoprávnene získaných peňažných prostriedkov veriteľom, ktoré veriteľ odmietal spotrebiteľovi vrátiť. Zároveň je významná aj odradzovacia funkcia finančného zadosťučinenia s cieľom eliminovať porušovanie zákonných povinností veriteľom v budúcnosti. Preto podľa názoru súdu žaloba je dôvodná aj čo do výšky. Z týchto dôvodov súd žalobe vyhovel v celom rozsahu.

12. K námietkam žalovaného súd uvádza nasledovné: Pokiaľ žalovaný uviedol, že rozhodnutie súdu v tomto prípade nie je rozhodnutím o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom, súd sa s uvedeným nestotožňuje - ide o rozhodnutie o vydaní bezdôvodného obohatenia práve v súvislosti s porušením povinností ustanovených osobitnými predpismi pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom podľa názoru súdu vzhľadom na skutočnosť, že veriteľ sa bezdôvodne obohatil, nezákonne získal peňažné prostriedky, t.j. došlo k zásahu do majetkovej sféry spotrebiteľa porušenie zákona je vyššej intenzity, ako v prípade len samotného konštatovania porušenia povinnosti. Konštatovanie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je tu nepostačujúca ochrana, súd na základe žaloby spotrebiteľa musel sa zaoberať otázkou vrátenia neoprávnene prijatých súm veriteľom, čo tento mimosúdne preukazateľne odmietal.

13. Žalovaný tvrdil, že žalobca uplatnil svoje právo na finančné zadosťučinenie už v inom konaní - konanie vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 9Csp/40/2018, pričom nie je dôvod priznávať finančné zadosťučinenie opakovane v rovnakom počte, ako je počet podávaných žalôb. Súd zistil, že označené konanie sa týka porušenia povinností veriteľom hoci medzi tými istými subjektami, ale na inom skutkovom základe - týka sa ďalšej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 26.04.2013 (následne po uzavretí predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere), kde o porušení povinností ustanovených zákonom zo strany veriteľa bolo rozhodnuté v inom spore vedenom tunajším súdom pod sp.zn. 5Csp/51/2017. V prípade uplatnenia nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vzhľadom na predmet tohto sporu vymedzený žalobou súd skúma splnenie zákonných predpokladov v konkrétnom prípade uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere dňa 30.03.2012 (konanie vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 3Csp/59/2017). Z dikcie zákona nevyplýva, že nárok na finančné zadosťučinenie je nutné uplatniť vo vzťahu medzi tými istými subjektami na základe viacerých porušení zákona jednorazovo v jednom spore (čo je objektívne problém vzhľadom na rôzne časové súvislosti vzťahujúce sa k jednotlivým zmluvám - uzavretie zmluvy, plnenie zmluvy, uplatnenie práva na súde) a ani, že pri rozhodovaní treba zohľadniť priznanie finančného zadosťučinenia v inom spore. Okrem tohto viac porušení povinností zákonných ustanovení v súvislosti s viacerými uzavretými zmluvami o spotrebiteľskom úvere pri rozhodovaní o výške nároku môže veriteľovi len priradiť, nakoľko je evidentná kvantita porušení povinností zákona pi výkone podnikateľskej činnosti - poskytovaní spotrebiteľských úverov zo strany veriteľa, čo si vyžaduje dôraznejšie využitie tohto prostriedku ochrany spotrebiteľa súdom.

14. Pokiaľ žalovaný spochybňoval tvrdenia žalobcu o diskomforte v súvislosti s uplatnením práva na súde a poukazoval na pasivitu spotrebiteľa v pôvodnom konaní, ide o ničím nepodložené tvrdenia. Podanie žaloby spotrebiteľom v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia poukazuje naopak na aktivitu spotrebiteľa a vynaložené nezanedbateľné úsilie v tomto smere s cieľom domôcť sa svojho práva, vrátenia sumy vo výške 2.637,96 eur od veriteľa, ktorý to odmietal, o existencii diskomfortu ani nehovoriac.

15. Žalovaný tvrdil, že došlo k odškodneniu priznaním úrokov z omeškania. Súd poukazuje, že inštitút úrokov z omeškania predstavuje sankciu pre prípad omeškania dlžníka s plnením peňažného dlhu voči veriteľovi v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Hlavný zmysel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia je však odlišný, a to satisfakcia s cieľom zabezpečiť rovnováhu v prípade porušenia práv spotrebiteľa.

16. K výške nároku na finančné zadosťučinenie namietal žalovaný, že chýba odôvodnenie nároku, avšak súd sa s tým nestotožňuje - v žalobe bolo poukazané na konkrétne skutkové okolnosti týkajúce sa výšky dojednaného spotrebiteľského úveru, skutočne poskytnutého úveru, vyplatených súm spotrebiteľom, zásahu veriteľa do majetkovej sféry spotrebiteľa. Porovnanie s inými prípadmi nemajetkových újm zakotvených v našom právnom poriadku (bolestné, či sťaženie spoločenského uplatnenia pri škode na zdraví) nie je namieste, je potrebné porovnať túto sumu s intenzitou porušenia práva spotrebiteľa v tomto konkrétnom prípade. Poukaz žalovaného na opakované uzatváranie právnych vzťahov zo strany spotrebiteľa a vyhodnocovanie tejto skutočnosti v neprospech spotrebiteľa je nevhodný, nakoľko ide o dvojstranný právny vzťah a druhou zmluvnou stranou bol práve žalovaný, ktorý sa rovnako ako žalobca rozhodol túto zmluvu uzavrieť a práve u žalovaného bolo konštatované porušenie zákonných ustanovení.

17. K námietke premlčania práva na priznanie finančného zadosťučinenia súd konštatuje, že je nedôvodná. Žalovaný odôvodnil námietku poukazom na uplynutie premlčacej doby, ktorá podľa neho začala plynúť uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere dňa 30.03.2012. V zmysle § 101 Občianskeho zákonníka premlčacia doba je trojročná (pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak) a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Podľa ustanovenia § 3 ods. 5 veta, tretia zákona č. 250/2007 Z.z. jedným zo zákonných podmienok pre priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie je úspešné uplatnenie práva spotrebiteľom na súde, čo predpokladá právoplatné skončenie konania rozhodnutím, ktoré konštatuje porušenie povinností ustanovených zákonom zo strany veriteľa. K tomu došlo dňa 21.02.2018, pričom žaloba v spore o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 12.07.2018. Z uvedeného vyplýva, že premlčacia doba neuplynula.

18. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods.1 CSP tak, že priznal žalobcovi, ktorý bol v spore úspešný v celom rozsahu, nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, ktorý v spore úspech nemal, v rozsahu 100%.

19. Podľa § 262 ods.1,2 CSP:

(1) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
(2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Ružomberok písomne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1,2 CSP) - a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje, e) podpis, a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania - uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods.1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods.3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na uskutočnenie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.